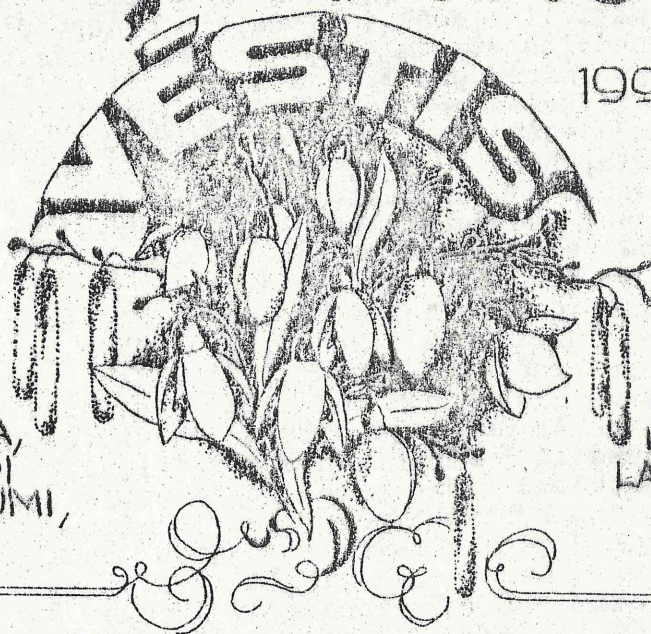

Skankalnes

INFORMATĪVS
BIĻETENS

1995.GADA MARTS
Nr 2

SASTAPŠANĀS
PRIEKU NEIZŅĪR
NEKĀDĀ ZINĀ
CILVĒKU VĒRTĪBA,
VISMAZĀK - KĀDI
PRAKTISKI LABUMI,

BET GAN VĀRDOS
NEIZSAKĀMA
NOSKANA,
IZSTAROTĀ
LABESTĪBA.
/Z.MAURĪNA/

Sapratne

Svarīgi ir apzināties savu piederību valstij, tautai, dzimtai vietai, ģimenei šo piederības un arī atbildības sajūtu var veidot pagastu pašvaldības Domāju, ka skankalnieši to pareizi sapratuši. Taču ir gadījumi, kad pārprasts patriotisms var nodarīt lielu ļaunumu. Par skankalniešiem to nedrīkstētu sacīt. Pagastā nav savas skolas, taču Mazsalacas vidusskola viņi atzīst par savu. Par to liecina saprotošā attieksme.

Skolas vadība ļoti bieži ir lūdzējās lomā, jo vajadzību daudz, bet iespējas tās apmierināt ir ierobežotas. Patikami, ka Skankalnes pagasta padomes priekšsēdētājs Zundas kungs pats ir piedāvājis palīdzību. Pagasta bezdarbnieki gatavoja kurināšanai no meža atvesto malku. Pagasta padome nolēma bez maksas piegādāt skolai 200 m³ malku. Esam pateicīgi par ziedotajiem Ls 300,- automodelisma trases būvēšanai. Mācību daļas vadītājs var tikai priecāties, ka viscentīgākie un čaklākie skolēni saņēma naudas prēmijas.

Pašlaik vidusskolas klasēs mācās 5 skankalnieši. Pamaz Domāju, ka pagasta deputāti parādījuši labu priekšzīmi. Viņi ar savu rīcību pareizi novērtējuši izglītības nozīmi, tāpēc nākošajos mācību gados gaidīsim lielāku interesi par vidējās izglītības iegūšanu.

Cetru skolēnu vecāki aktīvi darbojas Skolas padomē. Ar viņu viedokli rēķinās pārējie tās locekļi.

Dzīve ir dzīve, tāpēc vienmēr būs problēmas. Nevaram nodrošināt 3-4 skolēnu regulāru skolas apmeklēšanu, kā arī vairāki 9 klašu skolēni ir nesekmīgi.

Skankalnes pagasts mūsu apkārtnē ir viens no turīgākajiem pagastiem. Taču arī bagāts var iztēloties, ka nabadzīgo nav. Šajā gadījumā es domāju skolu, kuras finansiālais stāvoklis šobrīd ir neapskauzams. Un ir labi, ja šādā situācijā tevi saprot. To pierādījusi pagasta vadība, tās attieksme pret skolu vieš cerības, ka arī valsts nostāsies ar seju pret izglītību.

Mazsalacas vidusskolas mācību
daļas vadītājs J. REINVALDS

Rūpās par bērnu...

Ikvienam zināma patiesība ir tā, ka vecāku galvenais pienākums ir rūpēties par savu bērnu. Tas nozīmē, ka bērns ir ne tikai jāapgādā un jāpabaro, bet arī viņš jāpieskata, jāaudzina un jārūpējas par viņa veselību. Gribētos mazliet pieskarties tām problēmām, kas skar bērnu veselības aprūpi Skanķalnes pagasta teritorijā.

Droši vien daudzi no vecākiem ir dzirdējuši pa radio, TV, lasījuši avīzēs par to, ka Latvijā izplatās ļoti nopietna, jau gandrīz aizmirsta slimība, ko sauc par diftēriju. Diftērija ir ļoti smaga slimība, kas nereti var beigties pat ar slimnieka nāvi. Vissmagāk, protams, slimo nepotētie iedzīvotāji, t.sk. arī bērni. Dažas nedēļas atpakaļ saņēmām satraucošu ziņu, ka Daugavpils rajonā no diftērijas miris pusotra gada vecs bērns, kurš nebija potēts pret diftēriju. Daži saslimšanas gadījumi ir registrēti arī Limbažu rajonā, t.i. mums kaimiņos, tāpēc jautājums par bērna potēšanu kļūst sevišķi aktuāls.

Isumā atgādināšu, kādas potes jāsaņem bērnam līdz skolas vecumam: Pirmo poti bērns saņem jau dzemdību nodaļā un tā ir pote pret tuberkulozi. Tālāk bērnu potē no 3 mēnešu vecuma, ja viņa veselības stāvoklis to atļauj. Pirmajā dzīves gadā bērns saņem sekojošas potes: DTP vakcīnu - tā ir vakcīna pret diftēriju, stinguma krampjiem un garo klepu, Poliomielīta vakcīnu - tā ir vakcīna pret bērnu trieku, Hib-Titer vakcīnu - šī ir jauna vakcīna, kuru sākām potēt 1994. g. septembra mēnesī. Šī vakcīna pasargā no slimībām, ko izraisa mikrobi. Šīs 3 vakcīnas bērns saņem uzreiz un līdz gadam tās tiek atkārtotas vēl 2 reizes. Intervāls starp I un II vakcīnu ir ne lielāks kā 3 mēneši, intervāls starp II un III vakcīnu ir ne lielāks kā 6 mēneši. Ja šos termiņus neievēro un neatved bērnu laikā potēt, tad jāatkārto visas potes no jauna, jo bērniem imunitāte pret šo slimību neveidojas. DTP vakcīnu un pol. vakcīnu vēl vienreiz atkārtot pēc 1 gada, t.i. apmēram 2 gadu vecumā. Pēc 1 gada vecuma bērnam jāsaņem arī kombinētā vakcīna pret masalām, masaliņām un cūcinām t.s. MPR vakcīna. Pret bērnu trieku - poliomielītu vēl viena pote jāsaņem 6 gadu vecumā. Vienu reizi 3 gados bērnam jāizdara pārbaudes reakcija uz tuberkulozi. Sakarā ar to, ka Hib-Titer vakcīnu uzsākām potēt 1994. g. septembrī, tad visiem bērniem līdz 4 g. vecumam jāsaņem šī pote. Tāpat līdz 6 g. vecumam bērniem jāsaņem ir arī pote pret masaliņām, kurš nesaņēma to agrāk. Jāsaka, ka ir daļa vecāku, kas apzinīgi cenšas savus bērnus izpotēt, regulāri apmeklējot polikliniku, speciālistus. Bet ir daļa vecāku, kuri ļoti bezatbildīgi izturās pret savu bērnu. Bērnu uz potēm neved un ja arī uzsāk potēšanu, tad to neizved līdz galam un rezultātā bērns jāsāk potēt no gala, jo viņam neizveidojas pareiza imunitāte, bet viņš tiek lieki alergizēts. Bērniem ir arī ļoti svarīgas pediatra un pārējo speciālistu apskates. Jau 3 mēn. vec. ir nepieciešamas neiro-pataloga un ķirurga apskates. L. g. vec. un 3 g. vec. nepieciešamas acu ārsta apskates. Šajās apskatēs bieži atklājas, ka bērniem ir nopietnā saslimšanas, redzes traucējumi, kas prasa nopietnu ārstēšanu. Svarīgs posms bērna dzīvē ir tas, ka viņš sāk apmeklēt skolu. Tāpēc visiem bērniem, kas septembrī sāk apmeklēt skolu, nepieciešams jau tagad apmeklēt speciālistus/ acu, nervu, ādas, LOR, ķirurgu, zobārstu/, analīzes, lai laikus varētu sagatavoties skolai. Kā redzams, bērnam ir jāsaņem daudz potes, regulāri jāapmeklē poliklinika, lai viņš izaugtu vesels, pasargāts no dažādām slimībām. Vecāku pienākums ir nodrošināt, lai bērns to visu arī saņemtu. Tomēr ikdienā, nākot saskarsmē ar vecākiem, bieži redzam vienaldzību, bezatbildību pret savu bērnu. Parastā atruna ir tā, ka ir auksts laiks, nav transporta. Tomēr arī siltākā laikā, vasaras mēnešos bērns uz polikliniku netiek vests. Es domāju, ka Skanķalnes pagasts ir ļoti atsaucīgs, un ja kāds lūgtu palīdzību ar transportu, neatteiktu. Arī bērnu medicīniskā apkalpošanā ir zināmas izmaiņas: Prof. potēšanas un bērnu prof. apskates visos vecumos tiek izdarītas bez maksas. Par speciālista apskati bērniem no 1 g. v. jāmaksā 5 santīmi, speciālistu apskates līdz 1 g. v. - bez maksas. Ambulancē pediatra pieņemšana, ja bērns ir slims - jāmaksā 5 santīmi no 1 g. v., līdz 1 g. v. - bez maksas. Mājas vizīte pie bērniem līdz 1 g. v. - bez maksas, virs 1 g. v. - jāmaksā Ls 1,-. Atrās palīdzības izsaukums bērniem maksā 5 santīmi.

VECĀKI, lūdzu esiet atsaucīgi un rūpējieties par savu bērnu veselību.

R. MEDNE

Informācija pacientiem

No 1995. gada Valmieras rajonā sāk darboties norāķinu kase, kas būtiski izmaina medicīniskās palīdzības organizāciju un finansēšanas principus. Daži aktuālākie jautājumi, kas varētu interesēt iedzīvotājus: Ambulatori tiek likvidēti teritoriālo iecirkņu princips. Mazsalcas mediķi ņemot vērā mūsu situāciju, nolēma ieviest brīvu ārsta izvēli. Tātad katram iedzīvotājam ir iespēja brīvi izvēlēties ārstu. Apmeklējot poliklīniku, registratūrā jāsaņem pie kura ārsta vēlas, un tāpat jārikojas, piesakot mājas vizīti. Mājas vizītes piesaka pa telefonu 51313 no pl. 7-13 Pārējā laikā un svētku dienās pacientus apkalpo ātrā palīdzība.

Patreiz Mazsalcas ārsti gatavojas strādāt kā ģimenes ārsti. Ģimenes ārstu kursus ir beigusi P. Radziņa, patreiz mācās E. Grandāns un tuvākā laikā to darīs arī A. Plūme un M. Daine. Ģimenes ārsts atšķirībā no terapeita, var sniegt palīdzību vienkāršākos gadījumos arī citās specialitātēs. Tas nenozīmē, ka vairs nebūs pieejami speciālisti. Tāpat kā līdz šim strādās arī ķirurgs, ginekologs un pediatrs. Katra mēneša 2. un 4. otrdienā būs Valmieras speciālistu izbraukums. Sakarā ar to, ka strādās vairāki ģimenes ārsti, būs iespējams uz vietas veikt transporta līdzekļu vadītāju medicīniskās pārbaudes. Daudzus interesē jautājums par pacienta nodevu. Patreiz spēkā ir pagājušā gada MK izdotie noteikumi un pacienta nodevas lielums nav mainījies. Klāt ir nākusi vienīgi samaksa par transporta izdevumiem. Mājas vizītēs tā ir Ls 1,- neatkarīgi no attāluma. Par transportu ir jāmaksā arī tad, ja slimnieks ar slimnīcas transportu tiek vests uz Valmieru, vai Rūjieni - uz izmeklējumiem un konsultācijām. Maksa par 1 km ir 6 santīmi. No maksas tiek atbrīvotas grūtnieces, kuras tiek vestas uz dzemdību nodaļu un jaundzimušie, pie kuriem ārsts brauc aktīvā vizītē. Par transportu nav jāmaksā arī ātrās palīdzības izsaukumos, kas saistīti ar traumām, saindēšanos u.c. gadījumos.

Ārstējoties slimnīcā, par katru dienu jāmaksā Ls 0,15 pensionāriem un Ls 0,40 strādājošiem. Ja slimība vai trauma radusies alkohola lietošanas dēļ, tad pacienta nodeva jāmaksā 5 kārsā apmērā. Protams šī samaksa nesedz visus ārstēšanas izdevumus, kas ir apmēram Ls 5,- dienā. Medikamentiem paredzētā nauda ir 30 santīmi dienā katram slimniekam, tāpēc šādos apstākļos mēs nevaram nodrošināt pilnvērtīgu ārstēšanu. Līdz šim mums liels atspazs bija cilvēku palīdzības medikamenti, bet arī to krājumi sāk izsīkt. Liela problēma mums patreiz ir sociālās aprūpes centra celtniecība. Šajā centrā stacionāra daļā akcents tiks likts uz vecu ļaužu ārstēšanu. Arī patreiz ārstējas daudz vecu cilvēku, kas slimnīcā pavadā pat vairākus mēnešus. Pēc norāķinu kases apmaksas noteikumiem, slimnīcai tiks pārskaitīta nauda par vidējo ārstēšanas laiku iekšējās slimībās, kas ir 14 dienas. Ja šādu slimnieku ir daudz, slimnīca ātri bankrotē. Tāpēc tiek dibinātas nodaļas īslaicīgai /līdz 6 mēnešiem/ sociālai aprūpei, kuras finansēs Sociālās Nodrošināšanas departaments. Ēkai, protams, būs arī ambulances daļa, kur strādās ģimenes ārsti un pārējie speciālisti. Ziem, sakarā ar salu būvē darbi ir pierimuši, darbi pilnā apjomā atsāksies ar marta sākumu.

MAZSALCĀS MEDIĶU VĀRDĀ, VISIEM LABU VESELĪBU VĒLOT E. GRANDĀNS

BĒRNU ĀRSTĒ uzaicina uz ambulanci sekojošus bērnus, kuri prof. potēšanas vēl nemaz nav uzsākuši:

BRŪVERUS Montu dzim. 1992. g. un Robertu dzim. 1988. g.
ANTONOVU Guntaru dzim. 1988. g.
GOBIŅUS Tomu dzim. 1994. g. un Kristapu dzim. 1990. g.
BURKUS Henriju dzim. 1994. g. un Dagni dzim. 1992. g.
ŠIKTORU, PUTNINUS Artūru dzim. 1993. g. un Laini dzim. 1991. g.
ZUNNU Adolfu dzim. 1993. g.

Prof. potes uzsākuši un tālāk neturpina

OPUĻU ģimene, KRASTIŅU ģimene un KOLOSKOVU ģimene

SKAŅKALNES PAGASTA PADOME ATGĀDINA, ka saskaņā ar Civillikumu, vecāki ir savu bērnu dabiskie aizbildņi, un tāpēc pagasta padome ir tiesīga atteikt jebkura veida palīdzību vecākiem, ja tie nepilda savus pienākumus, vai arī atņemt vecāku tiesības.

Pagasta statistika

2010.9
- 613

UZ 1995 GADA 1. JANVĀRI pagastā bija 964 iedzīvotāji,
463 - vīrieši un 501 - sieviete
0- 14 gadiem 292 / 135- sievietes, 157 - vīrieši/
darbaspējas 467 / 220- sievietes, 247- vīrieši/
vecāki par darbaspējas 205 / 146- sievietes, 59- vīrieši/
CIEMATĀ / Skanķalne, Lībieši/ dzīvo 1/3 pagasta iedzīvotāju - 348

PAGASTĀ ir 74 zemnieku saimniecības un 309 piemājas saimniecības.
Ir sekojošs nodrošinājums ar mājlopiem uz 01.01.1995. :

- saimniecībās kopā ir 398 liellopi, t.sk. 259 govīs,
- 237 -cūkas,
- 116 -aitas,
- 25- kazas,
- 13- zirgi,
- 2017 -mājputni,
- 199- truši,
- 101 - bišu saimes.

Informāciju sagatavoja A Putniņa

SKANĶALNES PAGASTA DZIMTSARAKSTU NODAĻĀ 1994. gads iezīmējas ar registrētām 10 miršanām, piedzimuši 6 bērni / 2 meitenes un 4 zēni/, registrēta viena laulība.

1995. gadā 10 Skanķalnes pagasta zemniekiem ir iespēja veikt zemes agroķīmiskās kartografēšanas darbus, kuru izmaksas par 2/3 tiek segtas no valsts budžeta. Pēc kartografēšanas tiks sagatavoti ieteikumi augu pareizai mēslošanai.

Tuvāka informācija lauksaimniecības departamentā pa tel. 22384 / Grūbe/ Pieteikties uz kartografēšanu līdz 15. martam Skanķalnes pagasta padomē. Skanķalnes pagastā zemes ielabošanas darbi par budžeta līdzekļiem notiks tikai tiem zemniekiem, kuriem ir izdarītas augsnes analīzes, vai veikti agroķīmiskās kartografēšanas darbi.

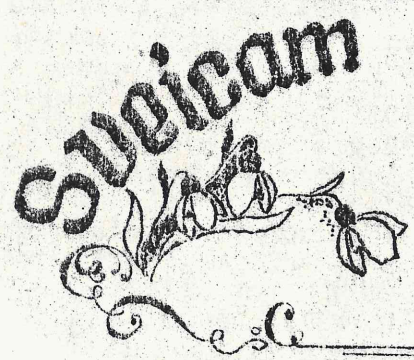
24. martā plkst 10⁰⁰ Skanķalnes pagasta padomes telpās notiks pagasta ZEMNIEKU SĀPULCE:

Paredzamā darba kārtība:

- 1/Par budžeta līdzekļu sadali zemes ielabošanai,
- 2/Par nezāļu apkarošanu 1995. gadā.

Līdz 20. martam pieteikt pagasta padomē papildinājumus darba kārtībā.

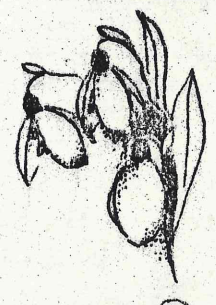
NO 1995. gada 1. MARTA PAGASTA BIBLIOTEKA atrodas Skanķalnes pagasta PĒRZU IELĀ 2 dz. 2 LAIPNI LŪDZAM LASĪTĀJUS
Pirmdienās, trešdienās, piektdienās no plkst 14⁰⁰ - 18⁰⁰

Olgu Bekerī

90 GADU JUBILEJĀ!

VĀSARAS BALTO KVĒLI UN RUDENS
BRIEDUMU ZVĪLO LAI MŪ VĒL ILGI
NOVĒL TEV DIEVI ...

/A. BRIGADERE/

IZDEVUMU VEIDOŠĀ - D. ROKPELNE, A. PUTNIŅA
MĀKSLINIECISKI NOFORMĒŠĀ - I. JURGENBERGA